Pedagogisch Beleid

Kinderdagverblijf Dotjes 2025

Locaties:

Dotjes Multi Kids

Dotjes Mini Kids

Dotjes Cool Kids

Dotjes Boulevard

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Visie 4

3. Pedagogische uitgangspunten 5

- 3.1 Emotionele veiligheid 7
- 3.2 Ontwikkeling persoonlijke competentie 11
- 3.3 Ontwikkeling sociale competentie 14
- 3.4 Socialisatie: overdragen van waarden en normen 18
- 3.5 Lichamelijke ontwikkeling 20
- 3.6 Cognitieve ontwikkeling 21

4. Werkwijze 22

5. Verzorging van de kinderen 28

6. Mentorschap 30

7. Wenbeleid 32

8. Ruilbeleid 33

9. Drie-uursregeling 36

10. Pedagogisch medewerkers in opleiding en stagiaires 37

11. Personeelsbeleid 38

1. Inleiding

Het pedagogisch beleid, dat hierna wordt beschreven, stemt overeen met het kindbeeld en de pedagogische uitgangspunten van Kinderdagverblijf Dotjes.

Een pedagogisch beleid is geen vaststaand gegeven, maar blijft zich in de loop der tijd ontwikkelen, bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe pedagogische inzichten of signalen vanuit de praktijk. Het beleid wordt eens per drie jaar geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd.

Het pedagogisch beleid biedt houvast bij het maken van beleidskeuzes en verschaft het kinderdagverblijf een kader, waarbinnen het zijn eigen pedagogische werkwijze kan uitvoeren.

2. Visie

Kinderdagverblijf Dotjes biedt pedagogisch verantwoorde kinderopvang, die aantrekkelijk is voor kinderen van 0 tot 12 jaar en elementen aanreikt voor een goede startpositie in de maatschappij.

Dat trachten wij te bereiken door:

- Het aanreiken van sociale vaardigheden;
- Respectvolle omgang met elkaar;
- Het geven van ruimte en het stellen van duidelijke grenzen;
- Het aanreiken van creatieve, uitdagende en stimulerende activiteiten;
- Het creëren van een “thuisgevoel”.

Het pedagogisch beleid vormt een vertaling van de visie van de organisatie. Het geeft richtlijnen voor het handelen en voor de omgang met de kinderen in het kinderdagverblijf.

Onze visie op kinderen:

- Kinderen hebben veel mogelijkheden in zich, anders gezegd: kinderen zijn competent;
- Elk kind heeft zijn eigen aard, zijn eigen karakter, al van geboorte af, maar wordt ook verder ontwikkeld en gevormd door ervaringen, die het opdoet;
- Een kind mag zijn, wie het is; het feit dat mensen verschillen beschouwen wij als een basisgegeven. Dit betekent dat wij de verschillen tussen kinderen waarderen;
- Kinderen moeten nog veel ontdekken en meekrijgen voor ze zelfstandig in de maatschappij kunnen functioneren;
- Kinderen zijn belangrijk: zij zijn degenen, die de maatschappij in de toekomst vorm geven.

3. Pedagogische uitgangspunten

Aan opvoeden zijn twee facetten te onderscheiden:

- Een kind begeleiden en stimuleren zich te ontwikkelen met wat het in zich heeft
- Een kind leren zijn weg te vinden in de wereld om hem heen

Wederzijdse beïnvloeding speelt een rol binnen de opvoedingsrelatie. Het kind en de pedagogisch medewerker beïnvloeden elkaar door de manier waarop ze met elkaar communiceren, hoe ze met elkaar omgaan. Ook de bredere omgeving rond een kind heeft invloed op de ontwikkeling en vormt het kind. Dat zie je terug in gedrag, maar ook in gevoelens als plezier of verdriet.

Onze pedagogische uitgangspunten:

- Wij gaan uit van een positieve benadering van kinderen. Wij willen kinderen stimuleren en aanmoedigen. We waarderen elk kind zoals het is. Respect in de omgang vinden wij fundamenteel.
- We vinden het belangrijk dat het kind zich prettig voelt op het kinderdagverblijf, dat het zich op zijn gemak voelt en plezier heeft.
- Wij vinden het belangrijk om in te gaan op wat kinderen zelf aangeven of inbrengen. Het kan gaan om duidelijk aangegeven concrete ideeën voor spel of activiteiten, maar ook om vragen of behoeften, die minder uitgesproken zijn.
- Goed luisteren en kijken naar kinderen vinden wij essentieel. Wij stemmen onze benadering, gedrag en handelen af op wat kinderen individueel en binnen de groep inbrengen en nodig hebben.
- Kinderen kunnen veel en hebben vaak meer in zich dan je op het eerste gezicht ziet. Wij vinden het belangrijk om elk kind veel verschillende ervaringen te bieden, zodat het zich kan ontwikkelen en ontplooien. Zo bieden wij mogelijkheden om “er uit te laten komen wat er in zit”.
- Wij geven kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen, maar we geven ook grenzen aan waar dat nodig is. Kinderen moeten kunnen ontdekken en zich kunnen verwonderen, kunnen uitproberen, de wereld verkennen en hun eigen mogelijkheden daarin zien en ervaren.
- Uitdaging is belangrijk en vraagt om een balans met de behoefte aan fysieke en emotionele veiligheid. We zoeken steeds naar een zorgvuldige en bewuste balans tussen de noodzakelijke veiligheid, zowel fysiek als emotioneel, en het bieden van uitdaging in de omgeving, de activiteiten en de speelmogelijkheden.

Een kinderdagverblijf is een opvoedingsmilieu, waar kinderen, andere kinderen en andere volwassenen ontmoeten. Een kinderdagverblijf biedt niet alleen een veilige en verantwoorde opvang maar ook opvoeding. In al het handelen en omgaan met kinderen zijn pedagogische aspecten verweven. Pedagogisch medewerkers zijn medeopvoeders in nauwe samenspraak met ouders.

We bepalen ons niet tot één specifieke pedagogische richting. Vanuit onze visie op kinderen en onze visie op opvoeden benutten we inspiratie en ideeën uit verschillende opvoedkundige stromingen. Deze komen tot uiting in de vier pedagogische basisdoelen:

- Waarborgen van emotionele veiligheid
- Ontwikkeling van persoonlijke competentie
- Ontwikkeling van sociale competentie
- Socialisatie: overdragen van waarden en normen

Daarnaast besteden we ook aandacht aan:

- Lichamelijke ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling

3.1 Emotionele veiligheid

We vinden het belangrijk dat kinderen zich bij Dotjes prettig en op hun gemak voelen, dat ze zich veilig en geborgen voelen. Vanuit dit gevoel van veiligheid gaan ze op onderzoek uit, maken ze contact en ontwikkelen ze zich.

Om zich geborgen te voelen, moet een kind merken dat het geaccepteerd wordt, dat we hem en zijn behoeften kennen, dat we hierop inspelen en dat het op ons kan terugvallen. Daarnaast moet een kind structuur en duidelijkheid ervaren, weten waar het aan toe is.

Wij vinden het belangrijk dat een kind vertrouwde gezichten om zich heen heeft.
Wil een kind zich geborgen voelen, dan moet het zich gekend weten. Dit kan alleen als het kind opgevangen wordt door pedagogisch medewerkers, die het kind kennen. Andersom is het ook belangrijk dat het kind de pedagogisch medewerkers kent, dat het bekende gezichten zijn en dat er een vertrouwensband bestaat.

Het is belangrijk dat kinderen het gevoel hebben onderdeel uit te maken van een groep, ergens bij te horen. Dit kan door andere kinderen te leren kennen, door met elkaar vertrouwd te raken en door relaties met elkaar aan te gaan.

We realiseren dit op de volgende wijze: bij Dotjes worden kinderen opgevangen in groepen. Een kind ‘hoort’ tot een groep. Bij deze groep horen ook vaste pedagogisch medewerkers tenzij zij afwezig zijn door ziekte of vakantie. Als een kind zich geborgen voelt, kan een kind deze groep als uitvalsbasis gebruiken bij het ontdekken van het kinderdagverblijf. Naast de vaste pedagogisch medewerkers van de groep, leert het kind dan ook andere pedagogisch medewerkers en andere kinderen op het kinderdagverblijf kennen en raakt hiermee vertrouwd.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich geaccepteerd en gewaardeerd voelen.
Hoewel kinderen op het kinderdagverblijf in groepen worden opgevangen, vinden we aandacht voor het individuele kind heel belangrijk. Elk kind is anders. We respecteren en accepteren de eigenheid van kinderen. We nemen kinderen serieus en stimuleren de eigen inbreng van de kinderen. We benaderen de kinderen op positieve wijze. Daar waar de ‘eigenheid’ van een kind anderen schade berokkent of belemmert, wordt deze begrensd.

We realiseren dit op de volgende wijze:

- Elk kind is van harte welkom op het kinderdagverblijf, we vinden het fijn als het kind er is en laten dit merken.
- We nodigen kinderen uit om hun verhaal te doen, we zijn geïnteresseerd in wat het kind bezighoudt. Om hiervoor gelegenheid te bieden, proberen we gedurende de dag voldoende rustmomenten in te bouwen.
- We zijn er op attent dat we alle kinderen zien en horen.
- We houden rekening met verschillen in karakter en temperament.
- Verzorgmomenten (fles geven, luier verschonen, naar bed brengen, uit bed halen, aankleden et cetera) zijn bij uitstek momenten waarop we individueel contact hebben met een kind.

- We geven veel positieve aandacht en waardering. We benoemen dat het kind iets goed doet of bepaalde dingen goed kan.
- We treden de kinderen met warmte tegemoet. Lichamelijk contact speelt een belangrijke rol.
- Emoties van kinderen mogen er zijn. Dit geldt niet alleen voor gevoelens zoals blijdschap, vriendschap en trots, maar ook voor verwarring, verlegenheid, boosheid, verdriet of teleurstelling. We benoemen gevoelens en leren een kind ze onder woorden te brengen.
- Bij de aankleding van de ruimte wordt gebruik gemaakt van dingen die voor kinderen (en ouders) herkenbaar zijn of die kinderen hebben gemaakt.

Wij vinden het belangrijk in te spelen op behoeften van kinderen.
Wil een kind zich prettig voelen, dan moeten we zijn behoeften kennen en hierop inspelen. Om dit maatwerk te kunnen realiseren, moeten we het kind goed begrijpen. De behoefte van elk kind is van invloed op de manier waarop we met hem omgaan, op ons aanbod en op de manier waarop we de groep 'aansturen'. We stimuleren de eigen inbreng van het kind en daar waar nodig, bieden we hulp, bescherming en steun, aangepast aan de behoefte van het kind.

We realiseren dit op de volgende wijze:

- We kijken en luisteren goed naar wat een kind ons te vertellen heeft, zowel verbaal als non-verbaal. Dit kijken en luisteren doen we eigenlijk de hele dag door, het is de basis van ons handelen naar kinderen.
- We zijn gericht op de belevingswereld van kinderen. We hebben oog voor zaken die voor het kind belangrijk zijn.
- Op moeilijke momenten zijn we vlak bij de kinderen. We nemen hier de tijd voor.
- Situaties waarvan we voorzien dat deze voor het kind té spannend zijn, vangen we op. Als dit nodig is, nemen we het kind in bescherming tegen zichzelf.
- Baby's bieden we nabijheid en regelmatig oogcontact.
- We bieden kinderen hulp die aangepast is aan de behoefte van het kind.
- Regelmatig worden kinderen betrokken bij de keuze voor een gezamenlijke activiteit.
- We stimuleren kinderen mee te doen met een activiteit. Maar we vinden het prima als een kind zich een keer wil terugtrekken en in z'n eentje wilt spelen.
- Vaak kunnen kinderen zelf kiezen wat ze willen doen en met welke kinderen. Indien nodig begeleiden we kinderen bij het maken van keuzes.
- We kunnen niet altijd ingaan op de keuze van een kind. In deze gevallen proberen we uit te leggen waarom dit niet kan. Als het mogelijk is, bieden we een tussenoplossing of alternatief.

We vinden het belangrijk dat een kind ritme en structuur ervaart.
Naast een gevoel van geborgenheid, hebben kinderen behoefte aan structuur en duidelijkheid. Dit biedt houvast, voorspelbaarheid en het weten waar ze aan toe zijn. In deze zin is duidelijkheid heel belangrijk voor het gevoel van veiligheid van kinderen.

We werken daar op de volgende manier aan:

- We hanteren een voor het kind herkenbare dagindeling; dagelijkse activiteiten kennen een min of meer vaste opbouw, een patroon bijvoorbeeld met betrekking tot eten en slapen.

- Bij speciale gebeurtenissen maken we gebruik van rituelen. We vieren bepaalde gebeurtenissen, zoals verjaardagen of het afscheid van een kind, op een speciale manier. Deze speciale manier hoort uitsluitend bij een bepaalde gebeurtenis en komt hierbij telkens terug. Dit zijn de rituelen van een groep of kinderdagverblijf. Rituelen kunnen voor kinderen heel belangrijk zijn. Vaak ontstaan rituelen mede door de inbreng van de kinderen.
- We passen de structuur die we bieden aan, aan de behoefte van het kind, aan de behoefte van de groep of aan de situatie.

We vinden het belangrijk dat een kind weet welke regels en afspraken er op het kinderdagverblijf gelden.
Dit is belangrijk voor een gevoel van houvast, het weten waar de grenzen liggen.

We doen dit op de volgende manier:

- We houden deze regels zoveel mogelijk beperkt, zodat een kind de regels kan blijven overzien, waardoor het voldoende ruimte houdt om te experimenteren en ontdekken. Regels die overbodig blijken te zijn, schaffen we af.
- We proberen de regels binnen het kinderdagverblijf onderling zo goed mogelijk af te stemmen. Uiteraard gelden voor de jongere kinderen andere regels dan voor de oudere.
- We geven zelf het goede voorbeeld.
- We herhalen regelmatig de regels.
- We proberen de regels consequent te hanteren, maar zijn flexibel indien de situatie het toelaat.
- Een kind dat we aanspreken op ongewenst gedrag, kijken we aan en spreken we rustig toe. Het ongewenste gedrag wordt benoemd en er wordt uitgelegd waarom het gedrag ongewenst is. Bij een kind dat moeite heeft zich aan een afspraak te houden, benoemen en ‘belonen’ we positief gedrag. Een kind dat zich herhaalde malen bewust niet aan een belangrijke afspraak houdt, halen we kort uit de situatie. We zetten het bijvoorbeeld even op een stoeltje. Daarna bespreken we het gebeurde met het kind. We zorgen ervoor dat we het weer ‘goed maken’.
- We vinden het belangrijk dat ouders op de hoogte zijn van de belangrijkste regels die voor kinderen gelden.

De regels en afspraken hebben vrijwel allemaal te maken met:

- Fysieke veiligheid en hygiëne;
- Respect voor zichzelf, voor elkaar en voor de omgeving;
- Het aanleren van de gebruikelijke omgangsvormen;
- Het handhaven van rust en een prettige sfeer in de groep.

Regels worden geregeld besproken. Nieuwe inzichten of een verandering in ruimte, materialen of groepssamenstelling kunnen aanpassing van regels nodig maken. Soms is een vraag van een ouder aanleiding om bepaalde regels tegen het licht te houden. In onze regels proberen we rekening te houden met waarden van ouders.

We vinden het belangrijk dat de ruimte voor de kinderen veilig en overzichtelijk is.
Een overzichtelijke, duidelijk ingedeelde ruimte draagt bij aan het gevoel van veiligheid van een kind. Bovendien is het een voorwaarde om in de ruimte de eigen weg te kunnen vinden.

We realiseren dit door:

- Ons te houden aan de eisen vanuit de rijksoverheid op het gebied van veiligheid en gezondheid (hiervoor is een apart veiligheid en gezondheidsbeleid aanwezig op locatie).
- Het kind heeft een vaste plaats voor zijn jasje, voor kleding en voor zijn knuffel.
- De ruimtes zijn overzichtelijk ingericht, met herkenbare speelhoeken.
- Spelmaterialen hebben een vaste plaats.
- Door de ruimte regelmatig op te ruimen, houden we de ruimte overzichtelijk.

Wij vinden een goed contact met ouders belangrijk.

In het belang van een goede begeleiding van het kind investeren we in een goed contact met ouders. Ook ouders moeten zich welkom voelen op het kinderdagverblijf.

We realiseren dit op de volgende wijze:

- Gevoelens van ouders nemen we serieus.
- We vinden het belangrijk dat ouders op de hoogte zijn van hoe het er op het kinderdagverblijf toegaat en hoe de dag van het kind verlopen is. We zijn eerlijk naar ouders, ook over minder leuke gebeurtenissen waarbij het kind betrokken is.
- Van ouders horen we graag eventuele bijzonderheden over het kind waarmee we op het kinderdagverblijf rekening kunnen houden.

3.2 Ontwikkeling van persoonlijke competentie

Elk kind heeft een eigen karakter, eigen mogelijkheden. Ieder kind ontwikkelt zich in een eigen tempo, op een eigen manier. Ieder kind heeft de ‘drang’ om zich te ontwikkelen. We zijn er van overtuigd dat wanneer een kind ergens aandacht voor heeft, het spelenderwijs en met veel plezier leert. Dit betekent voor ons dat wij goed moeten kijken naar de leefwereld van een kind, waar het behoefte aan heeft, waar het mee bezig is, en welke betekenis dit voor het kind heeft. Het initiatief van kinderen, de keuzes die zij maken, vinden wij erg belangrijk. Wij proberen hier waar mogelijk op in te spelen.

Kinderen moeten de kans krijgen om zich in al hun mogelijkheden te kunnen ontplooien. We trachten dit op de volgende wijze te realiseren:

We vinden het belangrijk dat een kind wordt uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen mogelijkheden te leren kennen en zich breed te ontwikkelen.

Rol van de pedagogisch medewerkers
De pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke rol als het gaat om het stimuleren en uitdagen van kinderen.

- Een gedeelte van de tijd gaan kinderen hun eigen gang op het kinderdagverblijf. De pedagogisch medewerkers sturen daarbij door bijvoorbeeld het aanbieden van materialen, het inrichten van de ruimte en het stimuleren van activiteiten.
- Samendoen en samenspelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Kinderen kijken naar elkaar, leren van en met elkaar, doen elkaar na, stimuleren elkaar. Dit geldt voor alle bezigheden. Ook voor ‘vrij spelen’ en voor aangeboden activiteiten. Uit zichzelf zien we kinderen vaak in kleine groepjes spelen.
- We sluiten aan bij de ontwikkeling, ideeën, interesses en de leefwereld van het kind. Hierdoor stimuleren we een gevoel van betrokkenheid bij datgene waar de kinderen mee bezig zijn. Betrokkenheid is een voorwaarde voor leren en ontwikkeling.
- Kinderen beleven soms veel meer aan materialen dan waar deze in eerste instantie voor bedoeld zijn. Om te kunnen zien wat het materiaal voor een kind betekent, krijgen kinderen in principe de ruimte om op hun eigen manier aan de gang te gaan. Op deze manier geven we kinderen een actieve rol. Bemoeienis van pedagogisch medewerkers is in eerste instantie vaak niet nodig. Pedagogisch medewerkers kijken en geven indien nodig een nieuwe impuls aan het spel of de bezigheid. Uitgangspunt hierbij is de vraag of je als pedagogisch medewerker iets toe kunt voegen aan het spel of aan de ontdekkingen van het kind en zo ja, wat je wilt toevoegen.
- Als kinderen niet uit zichzelf gaan spelen zal de pedagogisch medewerker een kind of een groepje kinderen uitlokken om met iets te gaan spelen. Dit kan door zelf iets te gaan doen en de kinderen hierbij te betrekken.
- Kinderen hoeven niet de hele dag intensief te spelen. Een kind dat moe is, zin heeft om uit te rusten of even alleen maar naar de andere kinderen wil kijken, krijgt daartoe de gelegenheid.
- Bij een kind dat zich in het spel niet ontwikkelt, proberen we dit stapje voor stapje uit te breiden.

- Soms bieden pedagogisch medewerkers gericht een activiteit aan. Bijvoorbeeld om nieuw materiaal te introduceren of de sfeer te doorbreken. Ook hierbij proberen we in te spelen op de interesse en behoeften van de kinderen.
- We leiden de activiteiten in, bijvoorbeeld met een liedje of verhaaltje dat met het onderwerp te maken heeft.
- We stimuleren kinderen deel te nemen aan verschillende soorten activiteiten. Sommige kinderen hebben het nodig om hierbij even letterlijk bij de hand genomen te worden.

Materialen en activiteiten

- We letten er op dat de materialen en activiteiten die we aanbieden aangepast zijn aan het niveau en de leefwereld van de kinderen die we opvangen en betrekking hebben op de verschillende ontwikkelingsgebieden: de lichamelijke, verstandelijke, taal -, creatieve, emotionele en sociale ontwikkeling.

- We vinden het belangrijk om niet te veel materialen tegelijk aan te bieden, maar regelmatig te variëren in het aanbod. Door telkens te blijven proberen in te spelen op zaken die de aandacht van kinderen hebben, gebeurt dit eigenlijk vanzelf.

Inrichting

- We hebben de ruimtes zo ingericht dat er activiteitenhoeken ontstaan. Hierdoor krijgen kinderen de kans ongestoord te spelen.

- De inrichting passen we waar mogelijk is aan, aan wat de kinderen op een bepaald moment bezig houdt.

- Voor de baby's zijn er plaatsen waar ze rustig en veilig kunnen spelen en contact kunnen maken met leeftijdgenootjes.

- Ook in de buitenruimte proberen we de verschillende leeftijdscategorieën en ontwikkelingsgebieden aan bod te laten komen. Net zoals in de binnenruimte hebben we hier verschillende activiteitenplekken.

We vinden het belangrijk dat kinderen leren hun eigen keuzes te maken en zelfstandig te zijn.

We doen dit op de volgende manier:

- We bieden materialen en activiteiten aan die passen bij het niveau van het kind. Hierdoor krijgt het kind de kans te ervaren dat het, het zelf kan.

- We leren kinderen zelf oplossingen te bedenken voor 'problemen'. In plaats van het probleem op te lossen, stimuleren we het kind een eigen oplossing te zoeken. Indien nodig, helpen we hierbij.

- We leren kinderen keuzes te maken. Een groot deel van de dag mogen kinderen kiezen wat ze willen doen en met wie ze willen spelen. Kinderen die wel zin hebben om mee te doen, maar die dit spannend vinden, worden ondersteund door de pedagogisch medewerker.

- Voor kinderen die het lastig vinden om te kiezen, maken we de keuze gemakkelijker. We laten hen kiezen uit meerdere mogelijkheden. We bieden een uitnodigende omgeving: veel materialen staan op kindhoogte. Veel materialen hebben een vaste plek, kunnen door de kinderen zelf gepakt worden en stimuleren de zelfredzaamheid.

We vinden het belangrijk een evenwicht te vinden tussen het bieden van uitdaging en fysieke veiligheid.

Het bieden van uitdaging lijkt soms in conflict te zijn met fysieke veiligheid. Met dit dilemma gaan we op de volgende manier om.
Fysieke veiligheid vinden we zeer belangrijk. Maar er zijn verschillende soorten fysieke veiligheid. Je hebt veiligheid, die beschermt tegen brand en dood, veiligheid, die beschermt tegen ongelukken als benen breken en ten slotte veiligheid, die beschermt tegen builen en schrammen.

Onveiligheid is nodig om een veilige wereld te leren creëren. Als we de omgeving te veilig maken, is dat gevaarlijk voor kinderen. Ze leren hun veiligheidssysteem niet ontwikkelen. Ze blijven afhankelijk en bang. Juist het overwinnen van (kleine) onveiligheid geeft een gevoel van zelfverzekerdheid.

Voor sommige kinderen, meestal jongens, is een zekere mate van onveiligheid misschien zelfs een levensbehoefte. Zij voelen zich alleen veilig als ze de baas zijn over de situatie. Ze moeten alles onderzoeken en ontdekken. Als de ruimte te veilig is, lopen deze kinderen juist gevaar. Ze zoeken namelijk toch een weg voor hun ontwikkelingsdrift en breken door de veilige maatregelen heen. Ook zij groeien veiliger op met kleine onveiligheid.

3.3 Ontwikkeling van sociale competentie

We vinden het belangrijk dat kinderen leren om te gaan en samen te 'werken' met anderen.
Contacten tussen kinderen zijn vanzelfsprekend in een kinderdagverblijf. Kinderen hebben er speelgenootjes en kunnen er sociale vaardigheden opdoen. Kinderen leren zich in een ander verplaatsen, met elkaar communiceren, samenwerken, anderen helpen, voor zichzelf opkomen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Kinderen zijn van nature sociale wezens. Ze zoeken contact met elkaar, kijken naar elkaar en zoeken elkaar op. Vanaf heel jonge leeftijd beginnen kinderen al contact te zoeken, zowel met hun ouders als met andere kinderen. Het begint met kijken, lachen, imiteren, nog eens kijken, nadoen, herhalen, kijken of de ander het ziet. De eerste vormen van samen spelen gaan spontaan als iets hun gezamenlijke aandacht trekt.

Maar het is niet zo dat samen spelen altijd vanzelf loopt. Interacties brengen ook risico's met zich mee. Veel negatieve ervaringen in de omgang met andere kinderen kan de kans op ontwikkeling van agressiviteit of teruggetrokkenheid vergroten. De pedagogisch medewerkers spelen hier een cruciale rol; zij hebben de opdracht om interacties tussen kinderen in goede banen te leiden en de mogelijkheden tot het ontwikkelen van sociale vaardigheden zo goed mogelijk te benutten. Hoe geven wij dit vorm?

Wij vinden het belangrijk dat een kind onderdeel uitmaakt van een groep.
Kinderen die naar een kinderdagverblijf komen, maken onderdeel uit van een groep. In een groep zijn de verhoudingen tussen volwassenen en kinderen anders dan in een gezin. Alleen al door het feit dat er (veel) meer kinderen zijn, liggen de verhoudingen anders. Volwassenen zijn vaker op een afstand aanwezig en de onderlinge relaties tussen kinderen nemen een belangrijke plaats in.

Een groep stelt in positieve zin beperkingen aan een kind. Het kind leert dat de wereld niet om zijn individu draait. Wel moet er in een groep een evenwicht zijn tussen 'op jezelf zijn' en 'samenzijn', tussen 'er zijn' en 'meedoen', tussen alleen en samen bezig zijn. Kinderen hebben soms behoefte om alleen te spelen, zich op een rustig plekje terug te trekken uit de groep, naar anderen te kijken of een beetje te dromen. Dit is prima. Kinderen kunnen hun eigen gang gaan, terwijl ze tegelijkertijd deel uit blijven maken van de groep.

Ieder kind heeft de behoefte om als volwaardig lid van de groep geaccepteerd te worden. Op zijn niveau voelt het kind zich betrokken bij dingen die in de groep gebeuren. Kinderen kunnen veel steun ervaren van andere kinderen. Ze geven elkaar aandacht, bevestigen elkaar, tonen genegenheid voor elkaar, zorgen voor elkaar. We stimuleren dit gedrag door kinderen hiertoe uit te nodigen en de ruimte te geven.

We vinden het belangrijk dat kinderen zorg hebben voor het reilen en zeilen in de groep. Door kinderen binnen hun mogelijkheden verantwoordelijk te maken voor de sfeer in de groep, het welzijn van elkaar, en voor de klusjes die binnen een groep moeten gebeuren, geven we hen het gevoel dat ze belangrijk zijn en bij de groep horen. Kinderen vinden het vaak leuk om te helpen, ze voelen zich belangrijk en 'groeien' ervan, ze voelen zich trots. Uiteraard zijn de 'taakjes' die ze uitvoeren aangepast aan wat een kind kan en leuk vindt om te doen.

In de groepen zie je regelmatig dat de oudere kinderen zich over de jongsten ontfermen, hen helpen en dingen uitleggen. De grotere kinderen fungeren vaak als voorbeeld voor de jongere kinderen. De kinderen ontwikkelen zich, hun positie verandert. In een groep groeien de meeste kinderen op van één van de jongste naar uiteindelijk de oudste van de groep.

Als een kind nieuw in de groep komt, proberen we het wenproces zorgvuldig te bewaken. De kinderen kennen elkaar al goed, de bestaande groep kinderen is hecht. Het kan voor een nieuw kind moeilijk zijn om een plaatsje te veroveren in de groep. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat er vertrouwen komt tussen de 'zittende' kinderen, het nieuwe kind en de pedagogisch medewerker. Als het nodig is ondersteunen we het bij het maken van contact met andere kinderen.

We vinden het belangrijk om contact tussen kinderen en samenspel te bevorderen.
Kinderen spelen veel met elkaar. Samen spelen betekent samen praten, naar elkaar luisteren, overleggen, taken verdelen, samen plezier hebben, op elkaar wachten, delen, et cetera. Als kinderen langere tijd bij elkaar in de groep zitten en een band kunnen opbouwen, vindt er meer en beter samenspel plaats. Een rollenspel duurt bijvoorbeeld langer en wordt meer uitgesponnen naarmate kinderen elkaar langer kennen. Ook een stimulerende houding en stimulerend gedrag van de pedagogisch medewerkers is belangrijk om de duur en kwaliteit van het samenspel te bevorderen.

Hoe doen we dit?

Baby's en peuters spelen nog niet samen met een vooropgezet plan. De kinderen krijgen plannen en associaties tijdens het spel. Het gelijktijdig met iets spelen, kan leiden tot elkaar nadoen, tot samen spelen. Zelfs baby's kunnen al zichtbaar plezier hebben als ze bij elkaar zijn. Ze maken contact door naast elkaar te spelen, naar elkaar te kijken, speelgoed af te pakken en elkaar aan te raken. Baby's waarvan we merken dat ze het samen goed kunnen vinden, zetten we bij elkaar, bijvoorbeeld in de box of op een kleed.

Dreumesen en peuters maken meer stapsgewijs contact: ze kijken eerst goed naar wat andere kinderen aan het doen zijn, drentelen om de spelende kinderen heen, gaan hetzelfde doen als de spelende kinderen of verstoren het spel van de anderen, bieden de andere kinderen iets aan, stellen een ander spel voor, zeggen dat je hun vriend bent, et cetera. De pedagogisch medewerkers ondersteunen kinderen bij het maken van contact.

Rollenspel en fantasiespel zijn favoriete bezigheden van peuters. Op het kinderdagverblijf geven we hiervoor veel ruimte. Ook bij de BSO worden door de kinderen rollenspellen en fantasiespellen gedaan. Hiervoor wordt vaak het gehele lokaal gebruikt in hun spel en we geven ze daarvoor ook alle ruimte.

Vaak ontstaat samenspel 'vanzelf'. Loopt dit goed, dan houden de pedagogisch medewerkers zich vooral op de achtergrond. Zij beperken zich in eerste instantie tot het in de gaten houden van wat er gebeurt en eventueel benoemen wat ze zien. Door een suggestie te doen of mee te spelen, kunnen de pedagogisch medewerkers het spel op gang brengen, uitlokken, een nieuwe impuls geven of uitbreiden.

Soms nodigen kinderen de pedagogisch medewerkers uit om mee te spelen of om in het spel te helpen. Uiteraard springen we hierop in.

We stimuleren kinderen om in kleine groepjes te spelen. Dit leidt tot meer uitwisseling en minder conflicten dan samenspel in een grote groep. In kleine groepjes samenspelen stimuleert ook de verbale communicatie: kinderen reageren op elkaar, praten met elkaar, leren elkaar om de beurt iets te vertellen.

We stimuleren kinderen mee te doen aan gezamenlijke activiteiten, zoals balspelletjes, dansen op muziek, zingen, kringspelletjes, gezelschapsspelletjes, knutselen of buitenspelen.

Vanaf jonge leeftijd leren we de kinderen hoe ze met elkaar moeten omgaan. We leren kinderen materialen te delen, samen te werken en ruzies op te lossen.

We vinden het belangrijk vriendschap tussen kinderen te stimuleren en te ondersteunen.
Tussen het eerste en derde levensjaar beginnen kinderen echte vriendschappen aan te knopen. Vriendschappen zijn waardevol, ook voor kinderen. Goed verlopende contacten tussen kinderen versterken het vertrouwen in zichzelf en in elkaar. Vriendjes en vriendinnetjes hebben samen veel plezier, leren elkaar aanvoelen, kunnen op elkaar bouwen en vinden steun bij elkaar.

Op het kinderdagverblijf herkennen we vriendschap aan het feit dat kinderen elkaars gezelschap zoeken en het vriendje missen als het er niet is. Uit samenspel ontstaan vriendschappen. We stimuleren dit. We laten kinderen ontdekken wie ze leuk vinden en geven hen de kans om ook samen iets te doen. We vertellen ouders over de vriendschap - dat de kinderen veel en regelmatig met elkaar spelen, hoe ze met elkaar omgaan -, zodat kinderen misschien ook thuis eens met elkaar kunnen spelen.

Soms zijn vriendjes zo sterk op elkaar georiënteerd dat het hinderlijk wordt voor andere kinderen. Ook komt het voor dat vriendschap ongelijkwaardig is. Dan kan het nodig zijn het kind te stimuleren eens met anderen te spelen.

We vinden het belangrijk dat kinderen leren conflicten zelf op te lossen.
Soms botst het tussen kinderen, dat hoort bij contact maken. Conflicten zijn leermomenten en vaak komen kinderen er zelf wel uit. We vinden het belangrijk dat kinderen proberen zelf een oplossing te vinden voor hun conflict. Op deze manier leren kinderen het meest en bevorderen we het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid.

Als zich een conflict voordoet, kijken we eerst hoe het conflict verloopt. We proberen niet te snel in te grijpen. Als de kinderen er zelf niet uitkomen, ondersteunen we bij het oplossen van ruzies. Hoe deze ondersteuning eruit ziet, hangt af van de situatie en de leeftijd van de kinderen.

We besteden aandacht aan emoties, aan oorzaak en gevolg. Ook in deze gevallen praten we met de kinderen op ooghoogte. Sommige kinderen vinden het oogcontact in deze situaties bedreigend. Deze kinderen zitten of staan met de rug naar de pedagogisch medewerker. Soms durven kinderen op

deze manier beter over hun gedrag na te denken. Na een conflict creëren we voor beide partijen een geborgen moment. Dit maakt duidelijk dat we de kinderen accepteren, los van zijn gedrag.

We grijpen wel in bij conflicten waarbij kinderen elkaar pijn doen, als de situatie erg ongelijkwaardig is, als een jong kind voortdurend het spel van oudere kinderen verstoort of als de ervaring leert dat conflicten tussen deze twee kinderen gewoonlijk escaleren.

We houden goed in de gaten dat een kind confrontaties niet keer op keer uit de weg gaat. Een kind dat minder weerbaar is, stimuleren we om voor zichzelf op te komen.

We vinden het belangrijk dat de omgeving en materialen contacten tussen kinderen bevorderen.
Met behulp van de manier waarop we de omgeving inrichten en de materialen die we aanbieden, proberen we het contact tussen de kinderen en het samenspel te bevorderen. Dit geldt zowel voor de binnen- als de buitenruimte.

Bij de inrichting creëren we voor kinderen overzichtelijke en duidelijk afgebakende speelplekken waar een aantal kinderen samen kunnen spelen. Om te voorkomen dat kinderen elkaar onnodig in hun spel storen, letten we er op dat we hoeken die uitlokken tot rustige activiteiten niet situeren naast een hoek waar veel drukke activiteiten plaatsvinden.

Elke groep heeft een plaats waar een aantal kinderen samen op de grond kunnen spelen.

We proberen voor de kinderen een overzichtelijke situatie te creëren, ook wat betreft het aanbieden van materiaal. We streven ernaar niet te veel materiaal tegelijk aan te bieden. Door iets te veranderen in het materiaal dat we aanbieden, lokken we uit tot nieuw (samen)spel en kunnen we een situatie (ruzie of druk gedrag) proberen bij te sturen.

Van sommige materialen hebben we bewust meerdere exemplaren in huis. Hierdoor geven we kinderen de kans elkaar na te doen, contact te maken en samen te spelen.

3.4 Socialisatie: overdragen van waarden en normen

Wat zijn waarden en normen?
Een morele waarde is een na te streven 'kwaliteit' die we van belang vinden voor een goede en gelukkige samenleving. Bijvoorbeeld eerlijkheid, behulpzaamheid of betrouwbaarheid.
Normen zijn gedragsregels die waarden zichtbaar maken. Door je aan normen te houden, laat je waarden zien. Zonder onderliggende waarden hebben normen in feite geen betekenis. Daarnaast zijn er omgangsvormen die (een groot deel van) de samenleving belangrijk vindt, zoals groeten bij binnenkomst en niet met je handen eten.

We vinden het belangrijk dat een kind zich waarden, normen en gebruikelijke omgangsvormen eigen maakt, zodat het onderdeel is van de gemeenschap waarin het leeft.
Het je eigen maken van waarden en normen, de morele ontwikkeling, is onlosmakelijk verbonden met de rest van de ontwikkeling van kinderen. Dit betekent dat dit onderdeel van het pedagogisch beleid niet los kan worden gezien van de andere onderdelen.

De morele ontwikkeling begint met het aangaan van een band met opvoeders, zoals de pedagogisch medewerkers en met andere kinderen. Het gevoel van gezamenlijkheid, het zich prettig voelen in relaties met anderen is de eerste aanzet. Het goed hebben met elkaar in de vorm van rituelen, troosten en aanvoelen, is de basis van waarden en normen. Want als je niet geïnteresseerd bent in de ander en je er niet mee verbonden voelt, is deze basis er niet. In het hoofdstuk over sociale competentie staat beschreven op welke wijze we het 'wij-gevoel' en het vermogen om je in een ander te verplaatsen stimuleren. In het hoofdstuk over het bieden van emotionele veiligheid staat hoe we een band met de kinderen opbouwen.

Een andere belangrijke voorwaarde voor de morele ontwikkeling is het leren dat je iets teweeg kan brengen bij een ander. Dit betekent dat je je daarna ook verantwoordelijk kunt voelen voor wat je doet. Dit gevoel ligt dicht bij het begrip 'zelfvertrouwen'. In de hoofdstukken over het bieden van emotionele veiligheid en over het stimuleren van persoonlijke competentie beschrijven we hoe we dit bevorderen.

Voor het overdragen van waarden en normen is het belangrijk dat we zelf het goede voorbeeld geven. Dit geldt zowel voor gedragsregels als voor omgangsvormen.
We hanteren gedragsregels zo consequent mogelijk (zie ook het hoofdstuk over het bieden van emotionele veiligheid en van structuur).

De volgende waarden zijn voor ons van groot belang:

We vinden het belangrijk dat een kind leert om respect te hebben voor zichzelf.
Voor het omgaan met respect voor zichzelf bestaan geen gedragsregels. We vinden het belangrijk dat een kind leert eigen behoeftes en emoties te herkennen en verwoorden, eigen keuzes te maken, zelfvertrouwen ontwikkelt en op een goede manier voor zichzelf leert op te komen (zie hoofdstukken bieden van emotionele veiligheid, sociale en persoonlijke competentie).

We vinden het belangrijk dat een kind leert om respect te hebben voor anderen.
Voorbeelden van gedragsregels die hierop betrekking hebben:

- Wat je niet wilt dat jou overkomt, moet je ook niet bij een ander doen
- Luister naar elkaar, je mag bijvoorbeeld om de beurt iets vertellen (geldt nog niet voor de jongsten). Heb respect voor elkaars mening.
- Je mag boos worden en voor jezelf opkomen, maar geen lichamelijk of verbaal geweld gebruiken.

- Niet pesten.
- Je gaat met respect om met elkaars spullen.
- Help een ander als deze hulp nodig heeft.
- Heb een open houding naar anderen. Mensen verschillen van elkaar. Deze diversiteit is vanzelfsprekend en niet ‘gek’, ‘beter’ of ‘knapper’. Kinderen ontdekken op het kinderdagverblijf en op school dat dingen anders gaan dan ze thuis gewend zijn. Dat er tussen gewoonten, uiterlijk, al dan niet een handicap, kleding, taal van mensen, verschillen bestaan. We bespreken deze diversiteit met kinderen.

We vinden het belangrijk dat een kind leert om respect te hebben voor de omgeving.
Voorbeelden van regels die hierover gaan:
- Zorgvuldig omgaan met materialen.
- Geen materialen expres kapot maken.
- Eerst (al dan niet samen) opruimen, dan nieuw materiaal pakken.
- Respect voor de natuur: niet zinloos en met opzet kleine diertjes of planten kapot maken.

We vinden het belangrijk dat een kind op de hoogte is van de gebruikelijke omgangsregels.
Voorbeeld van omgangsregels:
- Er wordt aandacht besteed aan het aanleren van tafelmanieren: aan tafel zitten tijdens eten en drinken, wachten tot iedereen klaar is met eten, niet spelen of gooien met eten, niet proppen, niet je mes aflikken.
- Bij binnenkomst zeggen we: goedemorgen/goedemiddag en we nemen netjes afscheid bij het naar huis gaan.

3.5 Lichamelijke ontwikkeling

In de leeftijd van 0 tot 12 jaar maken kinderen een grote ontwikkeling door in de motorische vaardigheden. De coördinatie en samen bewegen van romp, armen en benen heet de grove motoriek. De grove motoriek wordt gestimuleerd door dans en bewegingsspel. Kleine kinderen hebben veel belangstelling voor herhalingen, de peuter voelt vooral. In het kinderdagverblijf worden hiervoor mogelijkheden gegeven. Het kind moet kunnen klauteren, glijden en springen, waardoor het de eigen mogelijkheden leert kennen. Het kind leert onder meer om te gaan met hoogteverschillen en gevaar.

De fijne motoriek omvat kleine bewegingen, die coördinatie tussen ogen en handen vereisen. Het kind gaat naar voorwerpen grijpen, pakken en iets in de mond stoppen. De fijne motoriek ontstaat ondermeer in het fysieke contact met de groepsleidster en wordt gestimuleerd door materialen als puzzels en door kleuren. Bij de baby's wordt dat gestimuleerd door rammelaars en door het doen van spelletjes en babygym.

Bij de BSO gaan we hierin door. De grove motoriek wordt vooral gestimuleerd bij het buiten spelen, bijvoorbeeld met spelletjes doen, touwtjes springen en estafette. Maar ook binnen door bijvoorbeeld te dansen of gymspelletjes te doen in de gymzaal. De fijne motoriek wordt vooral gestimuleerd bij het knutselen, tekenen en schilderen waarbij de kinderen gestimuleerd worden alles zoveel mogelijk zelf te doen.

3.6 Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling van de taal (begrijpen en spreken) en denken: begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden. Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld.

De pedagogisch medewerkers spelen hierin een actieve rol door veel met de kinderen te praten. Zoveel mogelijk wordt op elke taaluitdrukking van de kinderen gereageerd; van de eerste klanken die een baby maakt tot vragen en verhalen van de peuter. Er wordt door de pedagogisch medewerkers geen brabbeltaal gesproken of nagepraat.

Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseren de pedagogisch medewerkers verschillende activiteiten, zoals zang, taalspelletjes en spelletjes met geluiden en klanken. Spelen en bezig zijn is leren voor een kind. Het kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken, ontstaat ordening in de wereld van het kind. De pedagogisch medewerkers leggen daarbij uit, benoemen de dingen en nodigen de kinderen uit om zelf oplossingen te zoeken voor problemen.

Bij Dotjes wordt veelzijdig materiaal aangeboden, waardoor kinderen bezig kunnen zijn met kleuren, vormen en seizoenen.
Taal en denken zijn een belangrijk onderdeel van de creatieve ontwikkeling. Creatief zijn kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door te vertellen of door de fantasieconstructie. Het is belangrijk dat kinderen hierbij gewaardeerd worden en zoveel mogelijk de ruimte krijgen voor eigen inbreng.

Bij de BSO is er tijdens de eet en drink momenten de gelegenheid voor pedagogisch medewerkers om met kleine groepjes kinderen in gesprek te gaan over allerlei onderwerpen waarvoor de BSO-ers zich interesseren zodat hun taal gestimuleerd wordt. Ook krijgen de kinderen ’s middags de mogelijkheid om op een rustige plek hun huiswerk te maken. Pedagogisch medewerkers zullen daarbij hun hulp aanbieden.

4. Werkwijze

De groepen

Dotjes Multi Kids bestaat uit 2 stamgroepen met in totaal 30 kindplaatsen. Kinderen worden in de leeftijd van zes weken tot vier jaar geplaatst, de groepen zijn als volgt ingedeeld:

- Verticale groep: in de leeftijd van 0 – 4 jaar waarbij gelijktijdig maximaal 14 kinderen aanwezig zijn, begeleid met 3/4 leidsters, waarbij maximaal 8 kinderen van 0 jaar.
- Peutergroep: in de leeftijd van 2 – 4 jaar waarbij gelijktijdig maximaal 16 kinderen aanwezig zijn, begeleid met 2 leidsters.

Dotjes Mini Kids bestaat uit 1 stamgroep met 16 kindplaatsen in een verticale groep, waarbij de groep opgesplitst kan worden over de twee groepsruimtes, begeleid met 2 tot 3 leidsters.

Dotjes Boulevard bestaat uit 1 stampgroep met 10 kindplaatsten in een vertical groep, waarbij de groep opgesplitst kan worden over de twee groepsruimtes, begeleid met 2 leidsters.

Dotjes Cool Kids bestaat uit 1 basisgroep met in totaal 29 kindplaatsen. De kinderen worden vanaf de leeftijd van 4 tot 12 jaar geplaatst. Bij de basisgroep zijn maximaal 29 kinderen aanwezig, begeleid met maximaal 3 leidsters.

Dotjes Multi Kids / Mini Kids / Boulevard

Kinderdagverblijf Dotjes Multi Kids, Mini Kids en Boulevard hanteert de kind-leidster ratio conform de wet IKK. Deze kind- leidster ratio is gebaseerd op de volgende normen (bron: https://1ratio.nl/bkr/#/rekenregels):

Tabel 1. Berekening van het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en de maximale groepsgrootte bij groepen in de dagopvang en het peuterspeelzaalwerk.

Leeftijdsgroepen	Leeftijd kind-eren	Min. aant. ber.-krachten	Max. aant. kind-eren	Min. aant. ber.-krachten	Max. aant. kind-eren	Min. aant. ber.-krachten	Max. aant. kinderen	Min. aant. ber.-krachten	Max. aant. kind-eren
Groepen alle kinderen één leeftijd	0 tot 1	1	3	2	6	3	9	4	12
	1 tot 2	1	5	2	10	3	15	4	16
	2 tot 3	1	8	2	16	----	----	----	----
	3 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----
Gemengde leeftijds-groepen	0 tot 2	1	4	2	8	3	14 [1]	4	16 [1]
	0 tot 3	1	5	2	10	3	13 [1] / 14 [4] / 15 [2]	4	16 [1]
	0 tot 4	1	5	2	12	3	14 [1] / 15 [3] / 16 [2]	4	16 [1]
	1 tot 3	1	6	2	11	3	16	----	----
	1 tot 4	1	7	2	13	3	16	----	----
	2 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	

Voetnoten
[1] Waarvan maximaal acht kinderen van 0 tot 1 jaar.
[2] Waarvan maximaal drie kinderen van 0 tot 1 jaar.
[3] Waarvan maximaal vijf kinderen van 0 tot 1 jaar.
[4] Waarvan maximaal vier kinderen van 0 tot 1 jaar.

Rekenregels
1. Indien in een stamgroep een kind van 0 tot 1 jaar aanwezig is, wordt naast tabel 1 tevens de hiernavolgende rekenformule toegepast. Indien Z een getal oplevert dat groter is dan het op grond van tabel 1 benodigde minimaal aantal in te zetten beroepskrachten, wordt het op grond van tabel 1 minimaal aantal in te zetten beroepskrachten verhoogd tot Z. De rekenformule luidt als volgt:
Z = (A + ((B +C + D) / 1,2)), afgerond naar boven.
A = aantal kinderen van 0 tot 1 jaar / 3.
B = aantal kinderen van 1 tot 2 jaar / 5.
C = aantal kinderen van 2 tot 3 jaar / 6.
D = aantal kinderen van 3 tot 4 jaar / 8.

2. In een situatie waarin het toevoegen van 1 kind leidt tot een op grond van tabel 1 en rekenregel 1 kleiner aantal benodigde beroepskrachten, wordt het aantal benodigde beroepskrachten met 1 verhoogd.

Samenvoegen van stamgroepen bij Dotjes Multi Kids
In vakanties en dagen dat het minder druk is, kan het zijn dat we stamgroepen samenvoegen, de eigen leidster gaat altijd mee. Dit geldt alleen voor de stamgroepen 0-4 jaar en 2-4 jaar.

Stamgroepen wisselen
Het is vanaf januari 2013 toegestaan om kinderen te wisselen van stamgroep. Dit wil zeggen dat op de drukkere en/of rustige dagen het kindje van stamgroep kan wisselen.
Ouders worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld en dienen hiervoor te tekenen.

De pedagogisch medewerksters
Iedere stamgroep werkt met vaste medewerksters, die ieder hun vaste dag werken. Als er een medewerkster vrij of ziek is, wordt er eerst gekeken of een andere medewerkster van die groep in kan vallen, voordat er een andere pedagogisch medewerkster ingezet gaat worden. We werken met vaste invalleidsters, zodat ook zij alle kinderen kennen en de kinderen hen kennen.

Indien er minder kinderen aanwezig zijn, bijvoorbeeld tijdens vakantieperiodes of op andere momenten, waarop van onderbezetting sprake is, werkt een pedagogisch medewerker alleen of kunnen groepen samengevoegd worden, mits dit niet in strijd is met de kind-leidster-ratio en het maximale aantal van 14 of 16 kinderen per groep niet overschreden wordt.

De mogelijkheid bestaat tevens dat pedagogisch medewerkers in opleiding deel uit maken van het team. Zij worden ingezet op basis van de richtlijnen in de CAO Kinderopvang.

De buitenruimte
Tijdens het vrij spelen kunnen ook andere buitenruimtes bij de activiteiten van de kinderen betrokken worden. De buitenruimtes van de verschillende groepen bieden de mogelijkheid om het “speelveld” van de kinderen te vergroten. Het groter maken van de ruimtes draagt er toe bij dat kinderen hun emoties makkelijker kunnen ontladen en hun energie kwijt kunnen raken. Ook komt het tegemoet aan de behoefte van een aantal kinderen om alleen of met een klein groepje ongestoord te spelen. Uitgangspunt hierbij is dat, zodra het weer het toelaat, de mogelijkheid van buiten spelen wordt geboden.

Dagindeling
Er is een vaste dagindeling waarin eten, drinken, spelen, slapen en verschonen op vaste tijden terugkomen. Dit zorgt voor regelmaat en vertrouwen. Uiteraard houden we rekening met de individuele behoeften van uw kind. We maken het samen met de kinderen heel erg gezellig. We zingen liedjes, spelen spelletjes, lezen boekjes, maken kunstwerken, vieren feest, we kletsen en we knuffelen. Uiteraard vertellen we u bij het halen altijd hoe de dag is geweest.

Dagschema

- 06.30/07.30-09.00 uur Wakker worden, ontbijten en vrij spelen
- 09.00-09.30 uur Welkomstactiviteit
- 09.30 -10.00 uur Fruit eten en wat drinken
- 10.00-11.30 uur Slaaptijd
  Voor de kindjes die wakker zijn, gaan we lekker buiten spelen, knutselen, spelen, samen opruimen en tafel dekken
- 11.30-12.00 uur Samen eten en drinken
- 12.00-14.30 uur Slaaptijd
  Voor de kindjes die wakker zijn kunnen we een uitstapje maken, dansen, zingen, buiten spelen of spelletjes doen
- 14.30-15.00 uur Koekje en wat drinken
- 15.00-16.30 uur Buiten spelen, liedjes zingen, activiteiten, samen opruimen
- 16.30-17.00 uur Warm of soepstengel eten en wat drinken
- 17.00-18.00/19.00 uur Vrij spelen en het ophalen van de kindjes

Dotjes Cool Kids I

Buitenschoolse opvang Cool Kids I hanteert de kind-leidster ratio conform de wet IKK. Deze kind- leidster ratio is gebaseerd op de volgende normen (bron: https://1ratio.nl/bkr/#/rekenregels):

Het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen op een kindercentrum wordt bepaald op basis van de formule (A x 0,1) + (B x 0,083), waarbij:

- A staat voor het aantal kinderen op het kindercentrum in de leeftijd van vier jaar tot en met zes jaar;
- B staat voor het aantal kinderen op het kindercentrum in de leeftijd van zeven jaar tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt;
- bij een uitkomst van 0,18 of hoger naar boven wordt afgerond, en
- bij een uitkomst lager dan 0,18 er ten minste een beroepskracht ingezet wordt, indien er kinderen aanwezig zijn op het kindercentrum.

De pedagogisch medewerksters

De BSO werkt met vaste medewerksters, die ieder hun vaste dag werken: het vastegezichtencriterium. Als er een medewerkster vrij of ziek is, wordt er eerst gekeken of een andere medewerkster van die groep in kan vallen. Is dat niet mogelijk dan hebben we nog vaste invalleidsters per groep, die ook alle kinderen kennen en waarbij de kinderen hen kennen. Ook tijdens vakanties proberen we zoveel mogelijk de vaste leidsters op de vaste dagen op de groep te laten werken, zodat ook in de vakanties zoveel mogelijk vaste gezichten te zien zijn.
Doordat we een klein dagverblijf zijn, kennen alle pedagogisch medewerkers alle kinderen. Ook al zijn dat niet de kinderen van hun eigen groep. De groepen spelen soms samen buiten met hun leidsters en ze komen elkaar en de leidsters tegen op de gang, waardoor er voor de kinderen geen onbekende gezichten zullen zijn, als er iemand van buiten de groep moet invallen.
De mogelijkheid bestaat tevens dat pedagogisch medewerkers in opleiding deel uit maken van het team. Zij worden ingezet op basis van de richtlijnen in de CAO Kinderopvang.

De buitenruimte
Locatie Dotjes Cool Kids I beschikt over een groot schoolplein aan de voorkant en een grasveld aan de achterkant van de BSO.

Dagindeling
Er is een vaste dagindeling waarin we op vaste tijden samen eten en drinken. Dit zorgt voor regelmaat en vertrouwen. Uiteraard houden we rekening met de individuele behoeften van het kind.

Dagschema tijdens schoolweken:

06.30 - 08.45 uur	Binnenkomst met mogelijkheid tot ontbijten. De kinderen kunnen kiezen uit een aantal activiteiten (tv kijken, kleuren, bouwhoek enz.) totdat ze naar school gaan.
14.30 uur	Ophalen van de kinderen uit school.
14.45-15.00 uur	Gezamelijk eten van fruit/groente met wat te drinken.
15.00-15.30 uur	Gezamelijke activiteit. Bij goed weer een spel buiten, anders binnen.
15.30-16.30 uur	De kinderen mogen zelf vrij spelen. Er word een knutselactiviteit aangeboden, maar de kinderen mogen zelf weten wat ze gaan doen.
16.30-16.45 uur	Gezamelijk soepstengel eten en wat drinken
16.45 -18.00 uur	Vrij spelen (binnen en/of buiten)

Dagschema tijdens vakanties en vrije dagen

06.30-09.30 uur	Binnenkomst met mogelijkheid tot ontbijten. De kinderen kunnen kiezen uit een aantal activiteiten (tv kijken, kleuren, bouwhoek enz.).
9.30-10.00 uur	Gezamelijk eten van fruit met wat te drinken
10.00-12.00 uur	Gezamelijke activeiteiten afgewisseld met vrij spelen (binnen en/of buiten)
12.00-12.30 uur	Gezamelijk een boterham eten met wat te drinken
12.30-13.30 uur	Rustige activiteit zoals een filmpje kijken, kleuren enz.
13.30-14.30 uur	Vrij spelen (binnen en/of buiten)
14.30-15.00 uur	Gezamelijk een koekje eten met wat te drinken

15.00-16.30 uur	Gezamelijke activeiteiten afgewisseld met vrij spelen (binnen en/of buiten)
16.30-16.45 uur	Gezamelijk een soepstengel eten met wat te drinken
16.45-18.00 uur	Vrij spelen (binnen en/of buiten)

Activiteiten

In de schoolvakanties maken we een activiteitenprogramma met de website van DoenKids waar we op geabboneerd zijn. Dit wordt via de mail of via een programmaboekje (in de zomervakantie) aan de ouders gecommuniceerd. De kinderen en de ouders weten zo precies wat voor activiteiten en uitstapjes ze te wachten staan.

Tijdens de schoolweken, maken we ook gebruik van deze website en halen we daar leuke activiteiten af die we de kinderen aanbieden na school. Deze activiteiten varieren van knutselactiviteiten, koken, experimenten, spelletjes, sportieve activiteiten tot speurtochten.

Tijdens uitstapjes in de schoolvakanties zal er altijd een leidster van iedere basisgroep aanwezig zijn, zodat de emotionele veiligheid van ieder kind gewaarborgd zal zijn. Dat betekend dat er altijd minimal 2 leidsters mee gaan en indien mogelijk één leidster extra. Tevens dragen alle kinderen een geel veiligheidsvestje met daarop het telefoonnummer van Dotjes. Daardoor zijn ze altijd herkenbaar voor de leidsters. Voor de uitstapjes wordt een goedkeuringsformulier door de ouders ondertekend.

5. Verzorging van de kinderen

Maaltijden

Bij baby's wordt in eerste instantie het ritme van thuis overgenomen. Ouders nemen zelf de flesvoeding mee en bepalen zelf hoeveel en hoe vaak hun kind moet drinken. Ook is het mogelijk om borstvoeding mee te geven.

Naarmate kinderen groter worden, gaan ze steeds meer het ritme van de groep overnemen. Het gebruiken van een maaltijd of een tussendoortje krijgt meer het karakter van een gezamenlijke activiteit. Maaltijden geven voor de kinderen structuur aan de dag, het is ook een gezamenlijk rustmoment voor de gehele groep waarin contact met elkaar is.

In alle gevallen wordt het eten van zoetigheid zoveel mogelijk beperkt. Zo wordt het trakteren op snoep niet gestimuleerd. Daarom hebben we ook een "Traktatiebeleid". Kinderdagverblijf Dotjes zorgt voor vers fruit, een lunch, melk, fruitsap en eventueel een koekje. Flesvoeding, luiers en extra kleding voor eventueel een verschoning nemen de ouders zelf mee. Kinderen worden aangespoord goed te eten, maar worden niet gedwongen. Er wordt in principe aan tafel gegeten en gedronken.

Slapen

Een kind moet uitgerust zijn om de wereld aan te kunnen, daarvoor is voldoende slaap van belang. Voor baby's wordt ook bij het slapen het ritme van thuis gevolgd. Dit ritme verschilt per kind en daar wordt rekening mee gehouden. De baby mag zo vaak en zo lang als het wil slapen.

Naarmate kinderen ouder worden, ontstaat een groepsritme: alle peuters, die 's middags nog slapen, gaan tegelijk naar bed. Of en hoe lang de kinderen slapen wordt regelmatig besproken met de ouders. De pedagogisch medewerkers gaan hierbij uit van de individuele behoefte van het kind.
De voorzieningen van Kinderdagverblijf Dotjes omvatten slaapkamers, waar de kinderen in alle rust kunnen slapen. De meeste kinderen nemen hun eigen vertrouwde knuffel mee van huis.

Gezondheid, ziektes en ongevallen

Als een kind ziek is moet het thuis blijven. Als een kind op het kinderdagverblijf aanwezig is, wordt er van uitgegaan dat het kind gezond genoeg is om ook mee naar buiten te kunnen gaan.
Wanneer een kind ziek wordt op het kinderdagverblijf, worden ouders of verzorgers daarvan in kennis gesteld. De pedagogisch medewerker beslist of het kind opgehaald moet worden. Criteria hierbij zijn:

- Het kind heeft koorts (38° en hoger)
- Het kind kan zich niet langer in de groep handhaven
- Er is sprake van een duidelijke epidemie

Wij handelen naar de algemene richtlijnen van de GGD. Deze richtlijnen zijn bindend.
In spoedgevallen wordt medische hulp ingeroepen of wordt met het kind naar de dichtstbijzijnde polikliniek/huisarts gegaan. Ouders worden hiervan zo spoedig mogelijk in kennis gesteld.

Veiligheid

Het werken met groepen (jonge) kinderen maakt het noodzakelijk dat materiaal en inrichting van de groepsruimten voldoen aan de strengste veiligheidsnormen. Kinderdagverblijf Dotjes is zich bewust

van de kwetsbaarheid van baby's en peuters en controleert ruimten en materialen regelmatig op veiligheid.

Het kinderdagverblijf is ingericht conform de eisen van de brandweer en GGD.

Hygiëne
Voor jonge kinderen, die nog niet veel weerstand hebben opgebouwd, is een schone omgeving van groot belang. De groepsruimten worden dan ook dagelijks schoongemaakt. Omdat er steeds meer kinderen zijn met een allergische aanleg, maar ook uit het oogpunt van hygiëne, zijn alle groepsruimten zo stofvrij mogelijk ingericht. Bij het verschonen en verzorgen wordt hygiënisch te werk gegaan. Dat betekent bijvoorbeeld handen wassen na het verschonen en het aankleedkussen schoonmaken met zeep. Het verschoongedeelte en het gedeelte waar eten wordt bereid, worden gescheiden gehouden.

6. Mentorschap

Ieder kind zowel op het kinderdagverblijf als op de buitenschoolse opvang krijgt bij de start van de opvang een mentor toegewezen. De mentor is een vaste pedagogische medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is hierbij het aanspreekpunt voor ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken.

Tijdens de intake worden de ouders al geinformeerd over het feit dat hun kind een mentor toegewezen zal krijgen. Op dat moment zal nog niet duidelijk zijn wie dat gaat worden. Zodra er na een aantal weken opvang meer duidelijkheid over is, zal de mentor in een gesprekje met de ouders en het kind, zich kenbaar maken.

Op de kinderdagverblijf groepen zijn periodieke gesprekken tussen mentor en ouders verplicht. In de buitenschoolse opvang is de mentor niet alleen het aanspreekpunt van de ouder, maar ook voor het kind. Hierbij zijn periodieke gesprekken niet verplicht maar hoeft dit alleen indien ouders dit wensen.

Het mentorschap is sinds 1 januari 2018 verplicht volgende de wet IKK. Bij Kinderdagverblijf Dotjes hebben we daarom een aantal basisregels opgesteld over hoe de pedagogisch medewerkers dit in de praktijk gaan uitvoeren. In de komende jaren kunnen hier dus aanpassingen en uitbreidingen uit voortkomen.

Vanaf 2019 wordt er bij Kinderdagverblijf Dotjes gewerkt met een ouder-app. Hierin staat aangegeven wie de mentor is van het kind.

Het mentorschap op de kinderdagverblijf groepen van Dotjes worden als volgt ingericht:

- Bij de start van de opvang wordt er een mentor aan het kind toegewezen. Het kind krijgt eerst de kans om drie weken te wennen. Wanneer deze weken voorbij zijn wordt gekeken bij wie het kind zich het prettigst voelt en wordt op deze manier bepaald wie de mentor van het kind wordt.
- Op de kinderdagverblijfgroepen worden alle kinderen gekoppeld aan een vaste pedagogisch medewerker van de groep. Hierbij is de mentor het vaste aanspreekpunt van de ouder.
- Wanneer een kind doorstoomt van verticale naar peutergroep, of van vertical/peutergroep naar de buitenschoolse opvang verandert ook zijn mentor. De huidige mentor draag het kind over aan de nieuwe mentor met observaties en andere informatie die de afgelopen tijd is besproken met ouders.
- Ouders worden door de mentor één keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek over de ontwikkeling van het kind.
- De mentor van het kind observeert het kind en bespreekt haar bevindingen met de pedagogisch medewerkers van de groep. Deze observaties vinden plaats aan de hand van observatielijsten die zijn afgestemd op de leeftijd van het kind (1, 2,3 en 4 jaar).

Het mentorschap op de buitenschoolse opvang van Dotjes wordt als volgt ingericht:

- Bij de start van de opvang wordt er een mentor aan het kind toegewezen. Het kind krijgt eerst de kans om drie weken te wennen. Wanneer deze weken voorbij zijn wordt gekeken bij wie het kind zich het prettigst voelt en wordt op deze manier bepaald wie de mentor van het kind wordt.

- Op de buitenschoolse opvang worden alle kinderen gekoppeld aan een mentor. De mentor is het hierbij het vaste aanspreekpunt voor de kinderen en hun ouders.
- Indien gewenst wordt door de ouders, vindt er één keer per jaar een gesprek plaats met de ouders over de ontwikkeling van het kind.

We volgen voortdurend hoe kinderen zich ontwikkelen en houden hun ‘welbevinden’in de gaten. We kijken of kinderen zich bij ons in de groep ontspannen en prettig voelen, hoe ze tot spelen komen en hoe ze contact opbouwen met andere kinderen. We praten regelmatig met de ouders over hoe het met hun kind gaat. Dit komt niet alleen ter sprake tijdens de breng- en haalmomenten, maar ook via de mogelijkheid van een jaarlijks oudergesprek (meestal rond de verjaardag van het kind). Daarnaast bespreken we tijdens de groepsoverleggen regelmatig hoe het met de kinderen gaat.

Bij de overgang van het kinderdagverblijf naar de basisschool of een andere buitenschoolseopvang zullen we na schriftelijke toestemming van de ouders relevante infomatie overdragen over het kind naar de basisschool. Het gaat dan bijvoorbeeld over hoe zelfstandig het kind is, hoe het kind zich gedraagt in contact met anderen, hoe het praat, beweegt, speelt, hoeveel initiatief een kind neemt, hoe zeker het kind is van zichzelf, waar het kind goed in is, wat het leuk vindt om te doen en wat het kind nodig heeft om zich thuis te voelen op school.

Soms zien we bij het kinderdagverblijf of bij de buitenschoolse opvang gedrag waar we ons zorgen over maken. Bijvoorbeeld als een kind zich heel erg terugtrekt, heel weinig praat of als een kind een terugval in de ontwikkeling laat zien welke niet overgaat. Wanneer we ons zorgen maken, bespreken we dit zo snel mogelijk met de ouders. Het is belangrijk om te kijken of ouders onze zorgen herkennen. Samen denken we na over een eventuele reden voor het gedrag en mogelijke stappen.

Instanties waar we naar door kunnen verwijzen zijn onder andere Jeugdprofessionals Gemeente Roosendaal, Auris, MEE en Veilig Thuis. Ook werken we met de Meldcode Kindermishandeling.

7. Wenbeleid

Als ouders dat wensen, kunnen ze hun kindje laten wennen aan het kinderdagverblijf en de leidsters voordat het voor de eerste keer echt naar Dotjes komt. In overleg wordt er een dagdeel afgesproken waarop het kindje komt wennen.
De ouders mogen de tijd nemen om hun kindje te brengen. De leidsters bespreken uitgebreid met de ouders hoe het dagdeel gaat verlopen. Er wordt ook afgesproken dat wij zullen bellen, mocht het echt niet goed gaan. Maar ook dat de ouders altijd mogen bellen om te vragen hoe het gaat.

Belangrijk is dat de ouders duidelijk aan het kind laten zien dat de ouders weggaan en dat ze aan het kind aangeven dat ze ook later op de dag weer komen om het op te halen.

Mocht het kind verdrietig zijn als de ouders weggaan, dan geven de leidsters het kind de ruimte voor hun boosheid of verdriet. Afhankelijk van het kind, de situatie, manier van huilen, kijken de leidsters het even aan, maar zij laten het kind niet te lang huilen.

Soms kan er afgesproken worden de tijd, dat het kind zonder ouder bij het kinderdagverblijf is, langzaam af te bouwen. Een enkele keer kan de ouder een dagdeel of een gedeelte hiervan meedraaien om het kind zo te laten wennen. Dit wordt voornamelijk gedaan bij een kind dat veel moeite heeft om te wennen.

Wanneer het kind van de verticale groep naar de peutergroep gaat wordt er één dagdeel ingepland om het kind te laten wennen. Het kind kent de meeste leidsters al wat het wenproces bevordert. Ook als een kind vanuit de peutergroep naar de BSO gaat krijgt het de gelegenheid om een middagje te komen wennen bij de BSO.

8. Ruilbeleid en incidentele opvang

Kinderdagverblijf Dotjes hanteert een klantvriendelijk ruilbeleid. In principe komen kinderen op vaste dagen naar de kinderopvang en buitenschoolse opvang (met uitzondering van de flexibele opvangmogelijkheden in onze centra). Dit komt de stabiliteit van de groepen, het zich veilig voelen van kinderen en daarmee de pedagogische kwaliteit van de opvang ten goede. Het kan echter voorkomen dat u op een andere dan de vaste dagen opvang nodig heeft voor uw kind. Kinderdagverblijf Dotjes biedt deze mogelijkheid.

Zo kunt u een dag dat uw kind geen gebruik heeft kunnen maken van de opvang in verband met bijvoorbeeld vakantie, ruilen tegen een andere opvangdag. Het ruilen is overigens een service en geen recht. De pedagogisch medewerkers van Kinderdagverblijf Dotjes begrijpen dat het niet door kunnen gaan van een ruildag, voor u als ouder vervelend kan zijn.

Bij ruilingen zijn de volgende spelregels van toepassing.

- Als u op een vaste dag geen gebruik maakt van de opvang, mag u de dag of het dagdeel op een ander moment opnemen.
- Weet u vooraf al dat u een bepaalde dag niet gaat gebruiken, dan mag u die ook al eerder omruilen. Als u bijvoorbeeld in juli op vakantie gaat, mag u de opvangdag(en) die dan vervallen, al eerder inzetten.
- Het ruilen geldt per kalenderjaar. Heeft u aan het einde van het jaar (of contract) meer dagen of dagdelen afgenomen dan afgesproken? Geen enkel probleem; die verrekenen we dan volgens de normale procedure. Voor dagen die u niet gebruikt heeft, wordt overigens geen restitutie verleend.
- Wanneer uw kind gedurende het jaar van locatie wisselt, worden de opgebouwde ruildagen meegenomen. Dit geldt niet voor een wisseling van opvangvorm, zoals het doorstromen van het kinderdagverblijf naar de buitenschoolse opvang.
- Feestdagen kunnen geruild worden. Het gaat dan om de dagen waarop de opvang, conform de CAO, gesloten is (bijvoorbeeld Nieuwjaarsdag, 2e Paasdag, Hemelvaartsdag, Koninginnedag, 2e Pinksterdag, Kerstmis en (1x per 5 jaar) Bevrijdingsdag).
- Als uw kind op een overbruggingsdag komt, dan mag u dit dagdeel gebruiken voor een wisseldag!
- Ruilen kan alleen als de normale bezetting op de groep het toelaat; we kunnen geen extra pedagogisch medewerkers inzetten. Uw kind kan ook alleen op andere dagen op de eigen groep komen.
- De ruildagen zijn gebonden aan het kind en kunnen niet voor broers of zussen worden ingezet.
- Wanneer het vanuit pedagogisch oogpunt niet verantwoord is dat een kind ruilt, kan dit door de pedagogisch medewerkers worden aangegeven.
- Als u uw kind 48 uur voor de afwezige dag afmeld, dan worden deze uren toegevoegd aan het ruilbuget.
- Meld u uw kind op de dag zelf af (via de Ouderapp), doe dit dan a.u.b. bij de Dagopvang voor 9.00 uur en bij de Buitenschoolse Opvang voor 14.00 uur. Deze uren worden dan niet meer toegevoegd aan het ruilbudget.
- Houdt u er rekening mee dat wanneer u uw kind vooraf afmeld voor een bepaalde dag, deze dag als ruildag aan een andere ouder zal worden aangeboden.

Als u een extra dag of dagdeel wilt aanvragen of ruilen dan…

- verzoeken we u vriendelijk uw ruilverzoeken of aanvraag van extra dagen, in te dienen via de Nanny-4-All-Ouderapp.
- krijgt u via de Ouderapp een bevestiging of afwijzing over de plaatsingsaanvraag binnen bij ‘Berichten’.
- moet u een extra dag of dagdeel minimal één week voor de benodigde plaatsingsdatum aanvragen via de Nanny-4-All-Ouderapp. Heeft u geen ruilbudget-uren meer staan, dan wordt deze aanvraag extra berekend. Heeft u nog wel ruilbudget-uren staan, dan worden deze automatisch ingezet bij uw aanvraag.

9. Drie-uursregeling

Vanaf 1 juli 2023 veranderen de regels rond de drie-uursregeling. Het kinderdagverblijf mag drie uur per dag afwijken van het beroepskracht-kindratio (BKR). De exacte tijdstippen waarop afgeweken wordt, hoeven niet meer vast gelegd te worden in het pedagogisch beleidsplan. Alleen de algemene kaders wat betreft de inzet van het personeel, de BKR en het afwijken hiervan volgens de drie-uursregeling moeten worden opgenomen in het beleidsplan

Personeelsdiensten en pauzetijden

- Op de locatie Multi Kids zijn de werktijden 6.30-17.00 uur, 7.00-17.30 uur en 7.30-18.00 uur. Pauzetijden zijn tussen 12.30 tot 14.00 uur per leidster een half uur.
- Op de locatie Mini Kids zijn de werktijden 7.30 tot 18.00 uur en 8.00 tot 17.00 uur. Pauzetijden zijn tussen 13.00 tot 14.00 uur per leidster een half uur.
- Op de locatie Boulevard zijn de werktijden 7.30 tot 18.00 uur en 8.00 tot 17.00 uur. Pauzetijden zijn tussen 13.00 tot 14.00 uur per leidster een half uur.
- Op de locaties Cool Kids zijn de werktijden tussen 12.00/14.00 en 18.00 uur zonder pauzes of in de vakanties/studiedagen van 8.00 tot 18.00 uur. Pauzetijden zijn dan tussen 13.00 en 14.00 uur per leidster een half uur.
- Per groep (bij Multi Kids) of locatie (bij Mini Kids, Boulevard en Cool Kids) gaat er tijdens de pauzetijden maar 1 leidster per keer om pauze, met dien verstande dat ten minste de helft van het vereiste aantal beroepskrachten wordt ingezet.

Er kan van de pauzetijden afgeweken worden als het op dat moment blijkt dat het nog niet mogelijk is om pauze te nemen. Bijvoorbeeld als er net een kind valt of als er nog een baby een fles nodig heeft. Er wordt dus eerst gekeken of het mogelijk is, dat de leidster de groep verlaat voor pauze. Tijdens de pauzetijden liggen er altijd veel kinderen op bed. De kinderen die nog wakker zijn, worden aan tafel bezig gehouden of in de verschillende hoeken op de groep. Mocht er toch extra hulp op de groep nodig zijn, dan is er altijd iemand op kantoor of in het pand die bij kan springen bij de Multi Kids en Cool Kids.
Tijdens pauzetijden kan het voorkomen dat een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat. Dit mag, als er maar een ander volwassen persoon in het gebouw aanwezig is. Zodra er geen ander volwassen persoon in het pand aanwezig is, zal de pedagogisch medewerker tijdens pauzetijd op de locatie aanwezig moeten blijven.

Afwijking BKR

Deze hierboven genoemde tijden houden in dat van 6.30 tot 7.00 uur en van 17.00 tot 18.00 uur voor Multi Kids en Cool Kids (in vakanties en studiedagen) er een minimale bezetting is. Er zijn dan minimaal 2 leidsters in het pand aanwezig. De reden hiervoor is dat er in de ochtend de meeste kinderen vanaf 7.30 uur gebracht worden en dat er voor 17.00 uur al veel kinderen opgehaald zijn. Ook tijdens de pauzetijden (12.30-14.00) wordt er afgeweken van het kind-leidster-ratio.

Bij de Cool Kids wordt er tijdens schooldagen niet van het kind-leidster-ratio afgeweken.

Bij de Mini Kids en Boulevard wordt er alleen van 13.00 tot 14.00 uur van het kind-leidster-ratio afgeweken in verband met pauzes. Tijdens pauzetijden kan het voorkomen dat een pedagogisch

medewerker alleen op de groep staat. Dit mag, als er maar een ander volwassen persoon in het gebouw aanwezig is. Zodra er geen ander volwassen persoon in het pand aanwezig is, zal de pedagogisch medewerker tijdens pauzetijd op de locatie aanwezig moeten blijven.

10. Pedagogisch medewerkers in opleiding en stagiaires

Bij Kinderdagverblijf Dotjes werken we regelmatig met stagiaires die een erkende opleiding volgen en die begeleiding vanuit de opleiding krijgen. Onze voorkeur gaat uit naar stagiaires die het hele jaar door stage kunnen lopen. Hierdoor krijgen de kinderen zo min mogelijk te maken met verschillende gezichten.

Het kan ook voorkomen dat er snuffelstagiaires aanwezig zijn. Deze stagiaires zijn er dan voor een korte periode om te kijken of het werken in de kinderopvang iets voor hen is. Zij hebben geen enkele verantwoordelijkheid.

De stagiaires die een erkende opleiding voor de kinderopvang volgen, hebben wel eigen taken onder begeleiding van een gediplomeerde pedagogisch medewerker. Iedere stagiaire heeft een vaste begeleider, waarmee om de week een gesprek plaatsvindt over de vorderingen en over de opdrachten vanuit de opleiding die gemaakt moeten worden.

In het eerste deel van de stageperiode maakt de stagiaire kennis met het kinderdagverblijf. Het gaat in deze periode vooral om het contact leggen met de kinderen, collega's en het zich voorstellen aan de ouders. Het dagritme leren, bekend worden met ons pedagogische beleidsplan en het eigen maken van huishoudelijke taken en assisteren bij knutsel- en spelactiviteiten.

In de volgende periode van de stage kan de stagiaire (altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker) ook assisteren bij eet/drink momenten en verzorgingsactiviteiten, zoals kinderen helpen bij het aan- en uitkleden, bij het toiletbezoek en de kinderen verschonen. Ook kan in deze fase zelfstandig activiteiten voorbereid en uitgevoerd worden.

Stagiaires worden boventallig op de groepen geplaatst. De groepsleidsters zorgen ervoor dat de stagiaires de mogelijkheid wordt geboden om het beroep binnen het werkveld te leren. Er wordt een leerklimaat gecreëerd waarin de stagiaire zich zoveel mogelijk kan ontwikkelen

11. Personeelsbeleid

Loes Kouwenberg-Bish is als algemeen leidinggevende verantwoordelijk voor het personeelsbeleid. Medewerkers van Kinderdagverblijf Dotjes voldoen aan de opleidingseisen om als pedagogisch medewerker te werken die zijn vastgelegd in de CAO Kinderopvang.

Christel Simons-Meijer is als pedagogisch beleidsmedewerker/coach verantwoordelijk voor de kwaliteit van de opvang en heeft daarin twee belangrijke taken: ze houdt zich enerzijds bezig met de ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid. Anderzijds coacht ze de pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden.

De medewerkers worden zorgvuldig geworven en geselecteerd, waarbij niet alleen gekeken wordt naar competenties en kennis, maar ook naar werkhouding, kindgerichtheid, motivatie en uitstraling.

Kinderdagverblijf Dotjes biedt stageplekken aan voor stagiaires die de opleiding PM-3, PM-4 en HBO-Pedagogiek volgen. Voorafgaand wordt een gesprek gevoerd met de stagiaire; we kijken onder andere naar de motivatie en de duur van de stage (bij voorkeur een volledig schooljaar).

Bij ziekte van personeel wordt zoveel mogelijk vervanging binnen de eigen groep gezocht, daarna wordt er gezocht bij de andere groepen binnen het kinderdagverblijf.

Elke medewerker en stagiaire heeft kennisgenomen van het Pedagogisch beleidsplan en het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Kinderdagverblijf Dotjes en is mede verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. De medewerkers leveren een bijdrage aan de uitvoering van het plan en aan het kindvriendelijk klimaat op de opvang, alles gericht op het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen.

Alle medewerkers hebben een VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) en zijn gekoppeld aan Kinderdagverblijf Dotjes. Nieuwe medewerkers mogen pas gaan werken op het moment dat zij hun VOG hebben gekoppeld; dit geldt ook voor stagiaires.

Er is een personeelshandboek dat ieder nieuwe werknemer krijgt waarin nieuwe werknemers worden geinformeerd over onze werkwijze.